

DESDE LA FRONTERA

Escribà, 'assassí' de la pintura

MARIA PALAU

Quan Miró va proclamar que volia "assassinar la pintura", mai abans havia sentit tant respecte per la tradició pictòrica. Va ser durant el període d'entreguerres, justament en el moment en què havia començat a tastar el gust de l'èxit. De la nit al dia, però, es va revelar contra l'art com un objecte comercial. Matar la pintura no volia dir cremar els pinzells sinó fer-los còmplices d'un nou rol experimental, excitat i embogit, a voltes contradictori, sòrdid i angoixat, per així, i només així, obrir nous camins inexplorats. El subversiu Miró dels anys vint i trenta va passar gana, molta gana, però a aquella època tràgica i misèriosa (l'ascens del nazisme, la Guerra Civil espanyola...) pertanyen algunes de les seves obres més modernes, inclús vistes amb els ulls d'avui.

Miró va ser un referent al llarg del segle XX per a molts altres genis de la pintura que, obsessiunats com ell en la investigació de nous llenguatges, van fulminar la pintura, o més ben dit les seves pràctiques convencionals, i van ressuscitar-la amb un nou cos i una nova ànima sintonitzats amb els batecs de la contemporaneïtat. En el segle XXI, aquest fil que

'Odissea' (2011), acrílic sobre tela, de Xavier Escrivà

va començar a estirar Miró no s'ha perdut, per bé que ara són molts més els que liquiden la pintura, o pretenen fer-ho, lliurant-se als braços d'altres mitjans, en concret els tecnològics. Aquesta, però, és una altra història.

De matar la pintura amb la pintura mateixa en seguim tenint

talentosos assassins com Xavier Escrivà (París, 1969), un artista que va emergir als noranta, que va triar la capital francesa per erigir els fonaments de la seva carrera i que, des de fa pocs anys, ha establert el seu centre d'operacions artístiques al petit poblet empordanès de Terrades. Escri-

bà afronta el seu procés de creació amb la ferma convicció que (encara) es poden transgredir els convencionalismes de la pintura sense contradir-la. Fa temps li vaig sentir a dir: "No puc fer quadres i vull fer pintura", de manera que és en la frescor del terra on solidifica capes i capes de pintu-

ra acrílica sobreposades fins a convertir-les en una densa pell pictòrica, flexible i manipulable, o en una massa compacta estratigràfica que invoca els pòsits del llegat artístic del XX. Aquesta impossibilitat de fer quadres el porta a tallar, foradar, doblegar, girar, apilonar i recargolar la pintura (Escribà té sis dits i un és un cúter). S'intueix el desassossec radical amb què crea, perquè al cap i a la fi el que l'empeny és la insatisfacció i la necessitat de saber què vol dir ser pintor avui. Un pintor assassí per poder ser pintor: "Per poder tallar la pintura abans que res n'hi ha d'haver".

Després de molts anys absent a les galeries de Barcelona, Escrivà torna a exposar aquest estiu, fins a finals de mes, a Oriol Galeria d'Art (Provença, 264). El títol de la mostra, molt revelador de les seves inquietuds: *La face 'au culte' de la peinture*. Algú dirà: i què hi fa Escrivà en una galeria especialitzada en les avantguardes històriques? Doncs bé, hi fa molt, perquè el seu art s'imposa com un gran tribut a l'art del segle XX, la memòria del qual respecta i admira, però no pas per reproduir-la o imitar-la sinó per revertir-la en una dimensió nova, valenta i actual. ✨